THEOSOFISCHE VERENIGING
NEDERLANDSE AFDELING
AMSTELDIJK 76 - AMSTERDAM

Het levensmysterie

door
CLARA M. CODD

THEOSOFISCHE VERENIGING NED. AFD.
AMSTERDAM

HET LEVENSMYSTERIE

door Clara M. Codd

Kunnen wij achter de waarheid komen?

Er zijn zekere vragen, die wij ons telkens weer stellen. Wij willen weten wie wij zijn, waarom wij hier zijn of er enig doel is in het leven en of er een plan ligt achter het wonderbaarlijk heelal. Godsdienst, wetenschap en wijsbegeerte trachten deze vragen te beantwoorden, maar dikwijls lijken deze antwoorden onvolledig en onbevredigend. Toch voelen wij intuïtief, dat er een antwoord moet bestaan dat volkomen strookt met de natuurlijke orde der dingen. Zijn er dan dieperliggende feiten, die, indien wij ze kenden, ons het leven beter zouden doen begrijpen en, als dat zo is, wie kent dan die feiten en waar zijn ze te vinden?

De meesters van levenskunst en levenskennis

Er bestaan veelomvattende en onwrikbare wetten die de gang van het leven beheersen. Die moeten wij leren kennen. De meesten onzer zijn slechts kinderen in de grote levensschool en door ervaring leren wij iets van deze grote wetten. Maar er moeten personen zijn, die deze wetten grondig kennen en er een juist gebruik van maken. William James, de psycholoog, heeft eens gezegd dat alle grote denkers vooropstellen, dat er achter elke vorm van menselijke kennis een basis- of wortelkennis moet zijn. Wat zou die basiskennis dan wel zijn? Ongetwijfeld de grote levenskunst en levenskennis zelf. Een groot occultist heeft het occultisme gedefinieerd als levenskennis en levenskunst.

Evenals er in 't vak wiskunde kinderen zijn die leren dat twee keer twee vier is en beroemde professoren als bijv. wijlen Albert Einstein, zo treft men in de grote levensschool leerlingen aan van verschillende leeftijd en vorderingen, maar ook illustere professoren in die Wetenschap der wetenschappen en die won-

derschone Kunst aller kunsten. Sinds onheuglijke tijden in de historie dezer planeet hebben grote geesten, de wijzen en adepten, deze diepere kennis verzameld en haar doorgegeven van de ene generatie aan de andere. In onze moderne tijd hebben zij een tipje opgelicht van de sluier, die deze machtige kennis verbergt en door hun leerlingen hebben zij ons een schets gegeven van de universele beginselen, die ten grondslag liggen aan alle leven. Wat die zijn en hoe ze het leven voor ons verhelderen, zullen wij nu proberen aan te geven.

Het eerste grote beginsel:
de eenheid en de goddelijkheid van het leven

Een groot denker heeft eens gezegd dat de wetten van het heelal zo gering in aantal zijn en zich zo doorlopend op grotere of kleinere schaal herhalen, dat als men van één de uitwerking waarneemt, men die voor een andere schaal kan afleiden. H. G. Wells schreef dat de grondbeginselen van elke godsdienst dezelfde zijn en zo weinig talrijk, dat men ze op een briefkaart zou kunnen schrijven. Bijvoorbeeld in de woorden van Christus. Het eerste ervan zou dan zijn: „Eén is uw Vader". [1]) Want daarmee verkondigde Hij wat iedere grote Leraar heeft gezegd, nl. dat het menselijk ras van goddelijke oorsprong is en op de een of andere wijze deel heeft aan het universele Leven, dat wij God noemen. Inderdaad is elke „zoon eens mensen", hoe verlaten, hoe laag gezonken ook, eens en voor immer de „zoon van de Allerhoogste" en niets of niemand kan hem dat geboorterecht ontnemen.
Hoe is hij een zoon van de Allerhoogste? Want uiterlijk schijnt er bij velen van ons geen aanwijzing van zo'n erfdeel te zijn. Doch hier moeten wij onszelf beter trachten te begrijpen. Wij zien alleen maar dit uiterlijk lichaam en weten dat er aldoor subjectieve processen gaande zijn, die wij gevoelen en denken noemen. Maar wáár is het, dat wij denken en gevoelen en waarmee doen wij dat? Als het lichaam sterft schijnen ze op te houden en te verdwijnen; toch voelen wij intuïtief dat ze *niet* hebben opgehouden en ergens in 't menselijk bewustzijn blijven werken.

---

[1]) Matth. 23 : 9 en 10. (Deze en volgende aanhalingen zijn door Vert. ontleend aan de Nieuwe Vertaling van de Bijbel.)

Lichaam, ziel en geest

De mens is een drievoudig wezen, dat zich gelijktijdig in drie sferen van stof manifesteert. De Bijbel verdeelt de mens in lichaam, ziel en geest. Sommigen halen deze beide laatste woorden door elkaar, maar in 't oorspronkelijk Grieks worden twee verschillende woorden gebruikt. Het Engelse woord „body" is afkomstig van het Angelsaksische „bodig", wat „verblijfplaats" betekent. [1]) „Hier hebben wij geen vaste woonplaats", want . . . „deze klederen van vellen"[2]), dit lichaam, verandert doorlopend en eens zullen wij het moeten afleggen. Maar zolang wij het hebben zijn wij door de vijf zinnen in aanraking met de ons omringende wereld en met haar talloze ervaringen en gebeurtenissen. De krachten van gedachte en gevoel, die ons tot waarachtige mensen maken, vinden echter niet hun oorsprong in de hersenen. De hersenen en de zenuwen zijn als de toetsen van een piano voor een musicus. Hij speelt erop en als ze in orde zijn doen ze goed dienst, maar als de pianist weggegaan is geeft de piano geen geluid meer.

De gedachtenwereld van de ziel

Waar bevindt de mens zich na de dood? Dan werkt hij door een fijnere stof in een ijlere wereld. Die wereld en zijn werktuig daar zijn niet ver weg, maar heel dichtbij, overal om ons heen. Hebt u zich ooit ingedacht hoe uw ziel eruit ziet? Ze is niet ergens aan u vastgehecht. Het woord „ziel" is de vertaling van het Griekse „psyche", waarvan de woorden „psychisch" en „psychologie" zijn afgeleid. Psychisch onderzoek leert dat onze ziel een stoffelijke basis heeft, maar de stof waaruit ze bestaat is geen fysieke stof. Er is een fijnere, sneller trillende soort stof, die de atomen en moleculen van de zichtbare wereld doordringt. Wij zullen haar psychisch noemen; ze doordringt de gehele fysieke wereld zoals water een spons doordrenkt. Ons zielezelf, samengesteld uit deze psychische stof, doordringt en omringt het grovere stoffelijke lichaam, trekt zich bij de dood daaruit terug en neemt het bewustzijn dan met zich mee.

---

[1]) Het Nederlandse woord „lichaam" bestaat uit „lic", een oud woord voor vlees, en uit „haam", dat tuig betekent, zodat het een werktuig van vlees beduidt.
[2]) II Cor. 4 : 11. Gen. 3 : 21.

Al onze gedachten en gevoelens zien er in het psychische lichaam stralend uit als krachten, die door onze ziel heentrillen. Ze beroeren de omringende atmosfeer en scheppen om ons heen een psychische uitdrukking van onze idealen en wensen, die inwerken op ons bewustzijn en op dat van andere mensen, waar wij ons ook bevinden.

Gedachtekracht

Tegenwoordig weten wij allen in mindere of meerdere mate dat gedachte een machtig vermogen is. Het overbrengen en opvangen van gedachten zal weldra ten volle worden erkend en begrepen. Waaraan wij ook mogen denken, in diè wereld zijn wij er onmiddellijk mee in contact. Er wordt een verband tot stand gebracht tussen ons en het voorwerp onzer gedachten. Denken wij aan een vriend, dan zijn wij bij hem. Onze liefdevolle gedachte heeft hem direct bereikt. Dit geldt ook wanneer hij overleden is, want hij is nooit buiten bereik van onze liefdevolle gedachten.
Wanneer de gedachte een hoge vlucht neemt in aspiratie, dan raakt ze ook het grote ideaal, dat dan zijn ogenblikkelijke beantwoording terugzendt. Waar een mens ook aan denkt, daar is hij dadelijk mee in contact en dat wat hij oprecht liefheeft kan hij nimmer verliezen.

De ziel bouwt na de dood voort aan het leven

De ijle ons omringende wereld is vervuld van stralende gedachte-scheppingen, grotendeels voortgebracht door de gedachten van miljoenen mensen. Na de dood leven wij daar voort gedurende een lang tijdperk, terwijl wij de levenslessen verwerken en een langdurige rust genieten na onze aardse strijd. Tenslotte keren wij weer naar de aarde terug, niet alleen verkwikt maar sterker van karakter en met toegenomen vermogens. Daar ontmoeten wij dan opnieuw al degenen, die wij tevoren hebben gekend en bemind.

De geestelijke kant van de mens

Maar wat is dan de geest? Die vormt de derde, de onsterfelijke factor in de mens. Het is dat wat overblijft, wat er ook met al het andere gebeurt. Hij bezit zo'n diepe en ware bewustzijnstoestand, dat de meeste mensen nooit beseffen, dat zij een geest

bezitten of zelfs maar, dat die bestaat. Maar te eniger tijd, naarmate het innerlijk groeiproces voortschrijdt, zullen zij zich geleidelijk bewust worden van dat goddelijke zelf. Dat kan niets kwaads in zich opnemen en is altijd zuiver en lichtend. En toch groeit het door onze allerbeste en reinste ervaringen hier beneden. Voor immer vormt het een deel van het eeuwige leven van het heelal en het gaat zover uit boven wat wij ons kunnen voorstellen, dat het slechts in poëtische woorden kan worden aangeduid.
Christus zei tot zijn toehoorders, dat zij „goden" waren [1]) en allen kinderen van de Allerhoogste [2]). Petrus stelt het zeer schoon als hij spreekt van „de verborgen mens uws harten, met de onvergankelijke tooi van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is in het oog van God" [3]). Dat is „de Christus onder u, de hoop der heerlijkheid" [4]). Hij die eenmaal alle mensen zal verlossen uit onwetendheid en zonde, want zonde is slechts onwetendheid en blindheid der ziel.

Het tweede grote beginsel: de broederschap der mensen

Het tweede grote beginsel is een noodzakelijk uitvloeisel van het eerste. Als geestelijk alle mensen in hetzelfde universele leven delen, uit dezelfde Vader voortkomen, dezelfde weg gaan naar eenzelfde einddoel, dan is de broederschap der mensen een der grootste feiten in de natuur. Dit steunt op de verborgen goddelijkheid van de mens. Niemand valt buiten die broederschap, hoe onwetend, hoe slecht of wild hij ook moge zijn. Dit is een vraagstuk dat voor velen een groot raadsel vormt Waarom worden sommigen onwetend en onbeschaafd geboren. Waarom zijn andere mensen daarentegen wijs, rein en oprecht? Wij zien mensen die geboren worden als idioten, gebrekkigen of misdadigers en weer anderen, die geboren genieën, heiligen of helden zijn. Vanwaar deze verschillen als de grote Levenskracht liefdevol en rechtvaardig is?

---

[1]) Joh. 10 : 34.
[2]) Luc. 6 : 35.
[3]) 1 Petrus 3 : 4.
[4]) Coloss. 1 : 27.

Meerdere levens op aarde of slechts een leven?

Nooit zullen wij het antwoord vinden als wij menen, dat wij slechts eenmaal hier zijn op onze lange pelgrimstocht der ziel. Hebben wij hier maar eenmaal geleefd of vele keren? Welke theorie dekt het beste de feiten? In een groot deel van de wereld heeft men altijd geloofd, dat wij hier weer zullen leven. Maar in het Westen is ons altijd geleerd, dat wij op aarde maar één leven hebben — al wijzigen de opvattingen hierover zich tegenwoordig snel — en dat wij daarna de eeuwige zaligheid zullen ingaan dan wel tot eeuwige kwelling gedoemd zijn. Wat een onlogisch denkbeeld! Iets dat eindig is kan immers niet oneindig worden. Als wij hier en nu een eeuwig leven vóór ons hebben, dan moeten wij ook reeds eeuwig geleefd hebben. Het is duidelijk dat dit lichaam niet altijd zal voortleven en wie zou dat ook willen? Kunnen wij ons niet voorstellen, dat wij langzamerhand een veel beter lichaam zullen verkrijgen, een dat gevoeliger is, veerkrachtiger en van grotere schoonheid? Naarmate de evolutie voortschrijdt zullen wij betere lichamen krijgen, meer geschikt om de zich ontplooiende zielekrachten tot uitdrukking te brengen. Over het geheel genomen zal de mensheid zich gedurende lange tijdperken opwerken uit de duisternis der onwetendheid en smart naar de zonneschijn van kennis en vreugde.

Uit een enkel leven blijkt niet waarom wij zo ongelijk toegerust beginnen. Waarom heeft de ene mens alles mee en mist de ander alles? De waarheid is dat in het grote gezin der mensheid net als in de kleine gezinnen, waartoe wij allen behoren, niemand dezelfde ouderdom van ziel heeft. Zou het niet een erg saaie wereld zijn als dat wel zo was? Sommigen hebben hier veel meer keren de levensschool doorgemaakt dan anderen en daarom bezitten zij innerlijk meer: meer inzicht, wijsheid, zelfbeheersing en bekwaamheid. De onwetende, domme of slechte mens is de jongere ziel in de grote menselijke familie. De levenservaringen, die dikwijls bitter en tragisch zijn, zullen hem de grote levenswetten leren en zijn latente vermogens tot ontwikkeling brengen.

Het leven ontvouwt zich in cycli

Dit heeft plaats door herhaalde levens op aarde. Ook dit kunnen wij beredeneren door analogie. Wij geloven allen in voor-

uitgang en menen eenvoudig dat die vooruitgang rechtlijnig verloopt. Maar er zijn in het heelal geen rechte lijnen. De vooruitgang vindt plaats in grote cycli of golven. Neem bijv. de kleine cyclus van één dag. Die heeft zijn ochtend, middag en vredige avond. Na de nachtrust begint het leven opnieuw op het punt, waar wij het de avond tevoren lieten rusten. Het jaar volgt een grotere cyclus: lente, zomer, herfst en winter, waarna opnieuw de lente volgt. Moet dit dan niet evengoed waar zijn voor de cycli in een mensenleven? Jeugd, rijpheid, ouderdom, daarna — na een lange rust — opnieuw jeugd, die de levensdraden opneemt precies daar waar wij ze een leven eerder hebben losgelaten.

Als wij ons levenseinde zien naderen, kijken wij terug en verbazen ons erover dat wij niet meer bereikt hebben. Wat een idealen hadden wij en waar zijn ze gebleven? Misschien zien wij het verkeerd. Wij zijn hier niet gekomen om fortuin te maken, hoog op de maatschappelijke ladder te stijgen of beroemd te worden. De „schat in de hemel" [1]) zoals groei van karakter en capaciteiten, van wijsheid en begrip, behoren tot de zich ontplooiende ziel. Wanneer wij aan 't eind van ons leven zien dat wij daarin winst hebben gemaakt, dan was ons leven zeker niet vergeefs. Wat zijn levenservaringen waard als ze ons niet iets leren en onze latente vermogen en wijsheid tot ontwikkeling brengen? Een groot Frans wijsgeer heeft eens verzucht: „Als de jeugd slechts *wist* en als de ouderen slechts *konden!*" Vanuit het standpunt der realiteit *zullen* wij in een volgend leven zeker in praktijk kunnen brengen wat wij nu geleerd hebben uit onze ondervinding en inspanning.

De ontplooiing van het genie

Genie en karakter ontwikkelen als volgt. Dit zijn geen „gaven" van een of andere willekeurige godheid. Ze vertegenwoordigen een stadium in de groei van onze ziel en tonen de overwinningen en nederlagen van vorige levens. Wij kunnen dit leven verlaten met veel groter vermogen en wijsheid dan toen wij het binnentraden. Dat hangt uitsluitend van onszelf af. Wij kunnen onze capaciteiten en kansen zoveel mogelijk benutten, of wij

[1]) Matth. 19 : 21.

kunnen ze veronachtzamen. Zoals de man in de bijbelse gelijkenis van de talenten, kunnen wij onze kleine kansen en vermogens begraven en er wellicht nooit meer naar omkijken. Dan kunnen wij er zeker van zijn, dat de grotere kansen nimmer zullen opdagen. Maar indien wij doen als iemand die dag in dag uit, jaar in jaar uit, een vak of ambacht beoefent, waardoor zijn kracht of bekwaamheid voortdurend groeit, dan vermeerderen wij leven na leven onze krachten en eenmaal zullen wij geboren worden als held, heilige of genie.
Mogelijk zult u dit door de wet van erfelijkheid willen verklaren. Maar die laat evenveel onverklaard als verklaard. Ze zegt ons niet waarom een genie zijn voortreffelijke vermogens *niet* overdraagt op zijn kinderen en evenmin, waarom er in een respectabel gezin een „zwart schaap" voorkomt, of waarom een genie geboren wordt in een gezin met beperkte mogelijkheden. Van onze ouders erven wij alleen een bepaald lichaam met een bepaald zenuwstelsel, dat in meerdere of mindere mate zekere psychische kenmerken kan uitdrukken. Men geeft ons een goede of slechte piano om op te spelen, maar de kunst om die te gebruiken moet van onszelf komen. En daarin zijn wij onze eigen voorvaderen.

De „geboden Gods": de natuurwetten

Hoe komen wij nu terecht in een zeker gezin, in een bepaald volk met zekere karaktereigenschappen en geestesgaven? Is dat bij toeval of wetmatig? Als één ding vaststaat, dan is het wel dat het heelal er een is van wet. Feitelijk bestaat er niets zoiets als toeval. Wij kunnen misschien niet zien wat al die wetten zijn en evenmin hoe ze werken, maar we kunnen erop rekenen dat ze bestaan.
Godsdienstige mensen spreken over de geboden Gods en er is ons geleerd, dat ze aan Mozes op de berg Sinaï gegeven zijn. Maar de ware geboden Gods zijn de wetten der natuur. Die functioneren feilloos en onontkoombaar, ons als persoonlijkheden royaal negerend. In de dichterlijke woorden van de Schrift: „. . . bij wie geen verandering is of zweem van ommekeer." [2]) Ze zijn „dezelfde, gisteren, heden en immer". Want

[2]) Jak. 1 : 17.

God verandert niet van gedachten of, zoals een groot occultist het zei: „De natuurwetten zijn het stempel van Gods geest op de stof." Sir James Jeans zegt dat de wetenschap er nu zeker van is, dat achter dit heelal een Opperst Denkvermogen staat en dat dit, voorzover ze kan nagaan, een wonderbare Wiskundige moet zijn.

Wetmatigheid in de innerlijke zowel als in de uiterlijke wereld

Wij zijn tegenwoordig tamelijk vertrouwd met het denkbeeld van natuurlijke wetmatigheid in de fysieke wereld. Het populariseren der wetenschappen heeft de meesten onzer „wetbewust" gemaakt. Wij geloven nu niet meer dat natuurverschijnselen toegeschreven moeten worden aan een persoonlijke godheid, die ingrijpt of wraak neemt. Dan is het maar een stapje om in te zien, dat er op psychologisch en geestelijk terrein ook wetten heersen. Als wij onze hand op een heet ijzer leggen zullen wij ons branden, want dat ligt in de aard daarvan besloten. Het helpt niet om dan te zeggen: „Ik wist niet dat het daar was; ik had me dus niet moeten branden." Het is onze zaak om dat te weten of te ontdekken. Zo bestaan er ook wetten, die gevoel, begeerte en gedachte beheersen en ook onfeilbaar werken. Het is aan ons om die te bestuderen en eraan te gehoorzamen. Wanneer wij bijv. de wetten der gezondheid opvolgen, dan zullen vitaliteit en gezondheid ons deel zijn. Volgen wij die niet op, dan treedt ziekte of dood op. Wanneer wij dus gehoorzamen aan de geestelijke en psychologische wetten, dan zullen wij geluk en macht oogsten; veronachtzamen wij ze, dan volgen ellende en beperkingen. God maakt ons niet ongelukkig. Dat doen wij zelf door onze onwetendheid en zelfzucht. Het is niet zo verwonderlijk dat velen onzer onwetend en zelfzuchtig zijn, want geestelijk gesproken zijn wij nog niet zo erg „volwassen"; doch de terugslag der natuur op onze zelfzuchtige daden en motieven, die ons smart en teleurstelling opleveren, leert ons langzaam maar zeker om ruimere en zuiverder wegen te gaan.

De volkeren zijn de verschillende „klassen" in de levensschool

Zoals gezegd, staan wij allen op een verschillend peil van ontwikkeling. Als dat algemeen werd begrepen zouden wij een

heel andere kijk op nationale en internationale vraagstukken hebben. Wij zouden dan van de onwetende en onontwikkelde mensen in een volk niet dezelfde zelfbeheersing en bevattelijkheid verwachten, die wij wel van de meer ontwikkelden vragen. Wij zouden ook beseffen dat wij bij wedergeboorte niet altijd weer terugkomen in hetzelfde volk. Naties hebben ook hun tijd van leven en verdwijnen net als individuen. Eens hebben er grootse beschavingen bestaan in Egypte, Chaldea, Griekenland en Rome. Die zijn verdwenen, toch zijn *wij* nog hier, wij, die in die beschavingen geleefd hebben en de lessen ervan geleerd. Wat is het dan dom om al te nationalistisch te zijn! Elke natie heeft haar plaats met haar eigen karakter en beschaving en door haar te vernietigen of uit te buiten zou de ganse wereld verarmen. Zolang wij temidden van een bepaald volk leven worden wij ontzaglijk beïnvloed door zijn levensopvattingen en beschaving. Eén kant van ons wezen wordt dan speciaal ontwikkeld. Wat zouden wij eenzijdig opgroeien als andere kanten ook niet werden ontwikkeld door geboren te worden in een andere natie. Maar groter dan de bijzondere belangen van een bepaald volk zijn de allerhoogste belangen van de mensheid als geheel. Begrip, samenwerking en wederzijdse eerbied en humaniteit zouden in dit aardse tranendal meer kunnen bewerken dan alle winstbejag of zucht naar nationale overheersing in de wereld. De meesten van ons zijn geleidelijk opgeklommen door incarnaties in verscheidene volken, om een afgeronde groei te verzekeren. Soms wordt een vurig patriot meerdere malen geboren in eenzelfde natie, omdat hij zulke karmische banden van liefde en dienstbetoon aan die natie heeft gevormd, dat men hem daar terugroept.

Hoe komen wij in een bepaald gezin?

Wanneer er een kind is geboren dan spreken de mensen van een nieuwe wereldburger. Maar in werkelijkheid is het nooit een „nieuweling". Liefdesbanden uit het verleden hebben die ziel bij u tot incarnatie geleid. Een oud vriend heeft zich opnieuw aan uw zorgen toevertrouwd, zolang zijn nieuwe lichaam nog zwak en onvolgroeid is. Het is een u toevertrouwd pand, iets wonderschoons. U hebt hem niet gemaakt; hij behoort u niet toe; hij behoort aan God en aan zichzelf.
Een heel enkele keer vormt haat, de tegenovergestelde pool

van liefde, een familieband, maar dat is heel zeldzaam. Wij staan niet altijd in dezelfde familierelatie tot elkaar, want hoe zouden wij dan in ervaring groeien? De liefde van ouders voor hun kinderen, van vrienden of geliefden, het zijn alle verschillende wijzen van beminnen. En hebt u nooit een grote liefde opgemerkt tussen twee mensen, waarin iets aanwezig was van alle wijzen van liefhebben? Dikwijls zijn de huwelijken „die in de hemel gesloten zijn" ontmoetingen van hen, die tevoren al eens gelukkig gehuwd zijn geweest. Soms ook raken we getrouwd door een zuiver uiterlijke aantrekking en ontdekken dan dat we getrouwd zijn met een vreemde. Maar dan moeten wij, meen ik, trachten om die vreemdeling te leren kennen.
Eén ding is zeker: het is Liefde die het heelal regeert, alle schijn van het tegendeel ten spijt, en wat de mens oprecht liefheeft kan hij nimmer verliezen. Dat zal hem vergezellen naar de wereld aan gene zijde, het zal hem opnieuw nabij zijn in de daarna volgende levens op aarde. Liefde kent geen nederlaag!

Hoe ons lot geweven wordt op het weefgetouw des levens

Maar hoe zijn wij weer tot het leven teruggekomen, het leven met al zijn onverwachte gebeurtenissen, met een bepaald karakter, bepaalde capaciteiten en in een bepaald milieu? Heerst ook hier wet en kunnen wij ontdekken welke? Laten wij het leven eens als een geheel bezien. Dan beseffen wij dat elk deel ervan ten nauwste is verbonden met alle andere delen en die beïnvloedt, zoals ook omgekeerd het geval is. „Want niemand onzer leeft voor zichzelf, en niemand sterft voor zichzelf." [1]) Het mensenlot lijkt in z'n geheel op een tapijt, dat op een weefgetouw wordt geweven. Van onderen kunnen wij niet zien welk patroon er tevoorschijn zal komen. Doch als wij, als de „goden", bij machte waren om het van bovenaf te zien, dan konden wij het groeiende patroon volgen. De tekening wordt geweven met draden, met levende draden, die de onvergankelijke zielen der mensen zijn. En omdat de mens een drievoudig wezen is, met een drievoudige activiteit in gedachte, gevoel en handeling, zendt de mens aldoor gelijktijdig energie uit op

[1]) Rom. 14 : 7.

drie gebieden van stof. (Gevoelens en gedachten drukken zich nl. uit in ijlere, elkaar doordringende stofgebieden in kleuren en vormen, die wij konden zien als een scherper en fijner gezicht.)
Nu kan er echter geen energie worden verbruikt zonder dat het geëigende resultaat optreedt. In feite zijn wij onbegrensde energie- of krachtcentra en telkens wanneer wij denken, voelen of handelen, zenden wij krachten uit waarop de wereld reageert volgens haar onwrikbare wetten. Het uitzenden van deze krachten houdt nimmer op, hoewel wij ons hiervan gewoonlijk geen rekenschap geven, omdat wij nu eenmaal elk moment van ons leven bezig zijn te denken, te voelen of te handelen. Tot op zekere hoogte zien wij wel dat onze daden resultaten hebben, want wij kunnen dat dikwijls opmerken. Maar het komt bij velen niet op, dat dit evenzeer geldt voor die subjectieve krachten, die begeerte en gedachte heten. Het zijn krachten die in de wereld worden uitgezonden en te eniger tijd zal de wereld ergens een wetmatig antwoord geven.
Deze menselijke krachten zijn daarom te vergelijken met een driedraads wollen streng. Drie draden zijn in ons leven onontwarbaar verstrengeld en werken op elkaar in: de draden van gedachte, begeerte en handeling. Tezamen vormen ze ons toekomstig lot en ze voeren ons vrienden en verwanten toe, levenskansen, karakter en bekwaamheden. Teneinde dat iets duidelijker te maken zullen wij nu die drie strengen eens uit elkaar halen en elk apart bekijken.

De draad van het denken

Wij zullen beginnen met de verborgenste en fundamenteelste van 't drietal, die van het denken en de gedachte. Het woord „mens" komt van het Sanskriet en betekent „denker". De mens is samengesteld uit gedachte. Dat wat hij in zijn onderbewustzijn (een moderne term voor zijn ziel) verlangt en overdenkt, maakt hem tot wat hij op een gegeven moment is. Dat is de betekenis van de Bijbeltekst: „Een ieder doe, naardat hij zich in zijn hart heeft voorgenomen." [2]) De heilige boeken uit India zeggen het weer anders: „waarover de men denkt bij zijn leven,

[2]) 2 Cor. 9 : 7.

dat wordt hij na de dood." Daarin ligt de vormende kracht van alle idealisme.
Veel mensen beschouwen idealen als denkbeeldig en niet werkelijk. Doch dat zijn ze *wel*. Wat men met het oog van de geest ziet zijn gedachtevormen, die opgebouwd zijn uit verlangens en aspiraties, inwerkend op de plastische stof der ons omringende mentale wereld. Ze spelen een dynamische rol in de vormgeving van onszelf en van onze toekomst. Is er ooit iemand geslaagd met zijn voornemens, hoe gering ook, als hij bij 't begin al gemeend had zijn doel nooit te bereiken? Op dezelfde manier tonen ons idealen, aspiraties, onzelfzuchtige verlangens, met een soort goddelijke helderziendheid, datgene wat wij eenmaal in de toekomst moeten wezen. Als wij terugzien langs de levensstroom, dan nemen wij daar herinneringen waar. Maar als wij stroomopwaarts kijken, dan zien wij niet wat wij geweest zijn, maar wat wij *zullen* zijn, het beeld van 's mensen diepst verlangen en van Gods bedoeling, want elk waarachtig ideaal is nauw verbonden met de Schepper ervan. Het is de uitdrukking van zijn fundamentele aard, die in elk onzer uniek is. Zelfs twee sneeuwvlokken lijken niet precies op elkaar en zo zijn twee zielen ook niet hetzelfde. Elke ziel heeft haar bijzonder verleden en haar eigen unieke toekomst. Er bestaat inderdaad een „Woord Gods", dat niet kan worden uitgesproken dan wanneer elk onzer op zijn beurt in het Licht tot volle wasdom komt. Het kan alleen worden uitgesproken dóór ons heen.

De overbrenging en ontvangst van gedachte

Tegenwoordig kunnen met behulp van kunstmatige satellieten beelden en berichten gelijktijdig rond de aarde worden uitgezonden en wij kunnen astronauten zowel horen als zien. Het is dus ook niet moeilijk om de overbrenging en de ontvangst van gedachtegolven te begrijpen. Er komt een tijd dat wij berichten zullen opvangen, niet alleen via radio en televisie, maar ook door gedachte. Zelfs nu zijn wij ons min of meer bewust van wat anderen denken of voelen. Krijgen ook niet sommige mensen ingevingen of waarschuwingen, die later juist blijken te zijn? Wij doen er goed aan dit feit over gedachten en hun kracht te overdenken, want wij kunnen ons eigen leven omvormen en er anderen door helpen. Laten wij onze gedachten in onze hersenen opkomen? Zeer zeker niet. Anders zou het denken immers

ophouden met de dood van het lichaam. Neen, het denken begint allereerst in het psychisch lichaam of de ziel, waarin het een levend, creatief vermogen is. Elk type van denken doet een zeker type van gedachtegolven in de psyche ontstaan en die veroorzaken ogenblikkelijk een synchronische trilling in de hersencellen. Hoe werkt nu dit denken op ons in, waar het niet alleen onszelf, maar ook anderen beïnvloedt?

Hoe ons denken onszelf beïnvloedt

Eerst onszelf. Iedere trillingsvorm staat in verband met een vorm van stof, hetzij fysieke of andere. Gedachten planten zich voort door mentale stof. Wie zal zeggen waar de invloed van een gedachte eindigt? Wij kunnen onze gedachten ook niet voor ons houden. Het heeft geen zin om te zeggen: „Ik zal u niet vertellen wat ik denk, want mijn gedachten zijn van mij alleen," omdat de onzichtbare invloed ervan aldoor van elk onzer uitstraalt. Wij kunnen stemmingen van elkaar opvangen en als men veel mensen in eenzelfde richting laat denken, dan ontstaat massapsychologie of -suggestie. Wij hebben allen wel eens meegemaakt, hoe mensen door een vurig spreker meegesleept zijn en wij hebben ook de gevallen betreurd, waarin overigens goede mensen onder invloed van een gewelddadig gepeupel, instemden met daden die zij normaliter zouden hebben verworpen.

Nu vervalt ons mentaal lichaam in bepaalde gewoonten, evenals ons stoffelijk lichaam. Wanneer een gedachtegang tot gewoonte wordt en gefixeerd, dan vormt zich een karaktertrek. Deze vastgezette trekken en neigingen vormen het karakter en dat beïnvloedt ook de lotsbestemming. Want karakter betekent in 't leven meer dan milieu of bekwaamheden. Hebt u nooit eens iemand van karakter ontmoet, die een ongunstig milieu wist te ontstijgen en hoe een ander, ondanks zijn grote capaciteiten, niets van zijn leven wist te maken door gemis aan karakter? Karakter is evenwel geen willekeurige gave van de Allerhoogste. Wij hebben dat op dezelfde wijze ontwikkeld als al onze capaciteiten, nl. door ons doen en laten in het verleden. Karakter groeit door het leven dapper en onverschrokken te aanvaarden. Als wij terugschrikken voor de levenslessen, als wij beslissingen en verantwoordelijkheden op anderen afschuiven, dan moeten wij ons er niet over verbazen, dat wij geen

sterk karakter krijgen. Soms zijn sterke karakters onverdraagzaam en wreed. Maar dan wordt zo'n ziel wel barmhartigheid en mededogen bijgebracht door het leven zelf langs het mysterieuze pad van smart.

Een ziel is als een bloem. Ze heeft zowel regen als zonneschijn nodig. De zonneschijn van menselijk geluk doet de ziel opengaan, waardoor ze haar krachten kan ontplooien; „. . . mijn oog een bron van tranen" [1]), zal de ziel moeten louteren en onzelfzuchtig maken en haar inzicht en mededogen bijbrengen. Wat zouden wij voor mensen zijn, indien wij nooit leed of teleurstelling ondervonden, maar als verwende kinderen alles bezaten wat wij maar wensten, zonder zorgen of verdriet? Het Leven is erop gericht *mensen* te smeden, geen kinderen of automaten, om het toekomstige godgelijke wezen van vrede, gelukzaligheid en macht te vormen en tot ontwikkeling te brengen. Want het einde van leed en smart kan alleen komen door de beëindiging van onwetendheid en zelfzucht en dit laatste is de grootste onwetendheid van alles.

Herschepping van het karakter

Kunnen wij ons karakter veranderen? Zeker wel, als wij maar te werk gaan met verbeeldingskracht en vastberadenheid. Bedenk dat, waar u in gedachten ook bij verwijlt, u zult worden waarover u gedacht hebt. Richt u daarom in gedachten telkens op het schone, het ware en het heroïsche, op verheven denkbeelden en daden. Maak als u wilt ook eens de balans op van uw karakter en ga daarbij na waar uw voornaamste tekortkomingen schuilen. Bedenk ook, dat alle mensen onvolmaakt zijn, anders zouden zij niet langer hier in de levensschool blijven. Stel u dan voor wat het tegenovergestelde is van die tekortkomingen en hoe u dat in uw karakter kunt bouwen. Als u daar telkens over denkt — en verwonder u niet als dat een lange tijd in beslag neemt — handel er dan naar. U zult verrast zijn over het gevoel van macht dat u zal doorstromen. U zult gelukkig worden en vervuld van jeugdig enthousiasme, als u merkt dat u werkelijk uzelf in de hand hebt en dat er nog andere levens komen, waarin u volgens uw ideaal kunt uitgroeien. Als u verder uw eigen maatstaf of overtuiging kiest, wat beter is dan

---

[1]) Jer. 9 : 1.

er een van anderen over te nemen, dan zult u een helpende en stuwende kracht worden onder uw medemensen. Degenen die nog niet zo sterk zijn als u zullen dan bij u zowel bescherming vinden als inspiratie en steun.

Hoe ons denken anderen beïnvloedt

Verder moeten wij eraan denken dat onze gedachten ook anderen bereiken. Onze persoonlijke invloed dragen wij tijdens ons leven met ons mee en die wordt gevormd door onze dagelijkse gedachten en gevoelens. Mogelijk is dat wel onze grootste bijdrage aan de wereld. Emerson heeft eens gezegd: „Wat u *bent* spreekt zo luid tot mij, dat ik niet verstaan kan wat u *zegt*."
Wanneer wij in 't bijzonder denken aan een mens, een plaats of een ideaal, dan zijn wij daar onmiddellijk mee in contact, ongeacht de afstand. Het gebed bereikt het Hart van de wereld, de liefdevolle gedachte de beminde, hetzij die levend is of „dood". Niemand is immers ooit echt dood; hij is alleen in een andere toestand gekomen en onze liefde en onze gedachten bereiken hem evengoed. Welk een machtige kracht zou ons ten dienste staan, als wij dit wisten en konden toepassen! Veel mensen zijn gewoon voor hun vrienden te bidden en wij stemmen daar van harte mee in. Ook wij kunnen goede wensen uitzenden en er verzekerd van zijn dat die niet tevergeefs uitgesproken worden.
Wanneer wij kwaad van anderen denken, dan is dat ook een gedachtekracht die hen bereikt, maar niet helpt. Ze versterkt onbewust juist de zwakheid die wij betreuren. En als velen samen kwaad denken van iemand, dan is het niet moeilijk om ons voor te stellen wat voor onzichtbare suggesties op de betrokkene afkomen. Zo weeft de eerste streng van ons wezen, het denken, ons tegenwoordig en toekomstig karakter en vermogen. Laten wij ons daarom onderhanden nemen en niet wachten tot het langzame evolutieproces dit voor ons doet.

De draad van begeerte

Vervolgens komen wij aan de tweede streng, de kracht der begeerte. Die bezorgt ons onze kansen, evenals onze vrienden

en vijanden. Een spreuk in de Bijbel zegt „dat God u geven zal wat gij van God begeert". [1]) Dat is volkomen juist als iets van ganser harte door de mens begeerd wordt en niet slechts ten dele. Want dat is een eis die in de wereld uitgaat en die ook de vervulling ervan brengt, ten goede of ten kwade. Liefde en haat zijn beide ook vormen van begeerte en hebben aantrekkingskracht. Wij zullen altijd dat wat wij liefhebben terugvinden, maar ook dat wat wij erg haten en vrezen. Daarom moeten wij leren om vijandschap om te zetten in vertrouwen, begrip en vergevingsgezindheid.
Begeerte voert ons ook kansen toe. Dat zou nooit kunnen als er vroeger niet naar verlangd en voor geijverd was, zelfs al was iemand overleden voordat hij zijn ideaal had bereikt of zijn hartsverlangen was vervuld. Dat zal hem dan in een volgend leven al vroeg toevallen en men zal hem een bijzonder begunstigd mens noemen. Zoals Browning eens schreef: „Geen eenmaal begonnen arbeid kan ooit door de dood beëindigd worden".

De draad van werkzaamheid

Men ziet gemakkelijk in hoe de derde draad functioneert, want wij weten dat onze daden voortdurend de wereld en onze medemensen beïnvloeden. Ze *moeten* dit doen als volgt. Of ze dragen bij tot het geluk en de vooruitgang van allen, of ze belemmeren die. Indien onze woorden en daden soms ergens hulp en opbeuring hebben gebracht, dan zullen hulp en steun weer tot ons terugkomen. Hebben ze geen hulp gebracht, zijn ze zelfzuchtig en wreed geweest, dan wacht ons mislukking, droefenis en smart. Ze zullen tot ons terugkomen door andere mensen, die de onbewuste uitvoerders zijn van de wet welke zegt dat wat een mens zaait, hij ook zal maaien en dat de oogst ervan hem lering zal brengen. Enkele van die natuurlijke resultaten kunnen vele levens later over ons komen, als de mens, inplaats van erdoor te worden verpletterd, zal zijn als goud dat in de smeltkroes is gezuiverd. Hoewel ze ons dus beperkingen schijnen op te leggen, schenken ze ons aan de andere kant ook kansen en aanmoediging. De Natuur „wreekt" zich, maar ge-

[1]) Joh. 11 : 22.

heel onpersoonlijk en om te genezen. Eerst breekt ze af, dan bouwt ze op.
Zo komen ons milieu en de markantste gebeurtenissen van ons leven tot stand. Wat beschouwen wij nu als een „goed" milieu? In een rijke familie geboren te worden? Dat zeker niet. Dikwijls staat niemand verder buiten het leven met al zijn wonderbaarlijke lessen dan wie als miljonair geboren is. Het is veel beter om geboren te worden onder goede vrienden en liefhebbende verwanten. Eens kwam een maharani [1]) tot de Boeddha en vroeg hem wat zij doen moest om in haar volgend leven zeker te zijn van schoonheid, rijkdom en veel vrienden. Ik herinner mij slechts het antwoord van de Boeddha op het laatste punt. Hij zei: „O, vorstin, indien u veel vrienden wilt hebben, dan moet u leren om in dit leven met volle handen weg te schenken." Wie niet weldadig is en steeds naar zich toerekent, kent nooit ware vrienden.

Het derde grote beginsel: de wet der geestelijke stuwkracht

Dit voert ons tot het derde der grote levensbeginselen. Juist omdat wij zo nauw met elkaar zijn verbonden, treffen alle gedachten, begeerten en handelingen de verenigde levensgeest, die mensheid wordt genoemd en brengen daarin hun onvermijdelijke reakties teweeg. Vandaar dat deze wet der geestelijke stuwkracht door alle grote Leraren geformuleerd werd in de bekende Gulden Regel. In de woorden van Christus: „Alles nu wat gij wilt dat u de mensen doen, doet gij hun ook aldus; want dit is de wet en de profeten." [2]) Evenals op de eerste grote waarheid over de geestelijke eenheid van alle mensen noodwendig de tweede waarheid volgt over de broederschap der mensheid, zo wordt deze op haar beurt gevolgd door de derde waarheid, welke is dat deze innige verbondenheid leidt tot voortdurende wederkerige beïnvloeding. Daarom moet de enkeling leren om geen kwaad te doen en niet inhalig te zijn. Dat is de *wet van broederschap* en de overtreding ervan brengt eindeloos lijden en smart voort, onverschillig of dit gedaan wordt door een enkeling, een groep of een volk.

[1]) Gemalin van een maharaja (vorst in India).
[2]) Matth. 7 : 12.

Dat betekent niet dat wij nooit moeten „vechten". Een pak slaag zal voor een treiteraar soms de beste manier zijn om hem te leren andermans rechten en vooral die van zwakkeren te eerbiedigen.
Zo volgt de ene dag op de andere; soms duurt het dagen achtereen, voordat een resultaat merkbaar wordt. Zo volgt ook leven na leven, waarvan de voornaamste gebeurtenissen in een ver verleden hun oorsprong hebben. In de geschiedenis komen tijden voor, waarin de volkeren geroepen worden tot het vereffenen van hun rekeningen. De Bijbel leert dat „rechtvaardigheid een natie verheerlijkt". [3]) Dat is een waar woord, want geen natie kan onrechtvaardige daden begaan zonder daarvan in de toekomst de moeilijkheden te oogsten. Evenmin kan de ene klasse de andere uitbuiten zonder dat de zaden voor toekomstige revoluties worden uitgestrooid.

Hoe herinneren wij ons vorige levens?

Maar, men zou kunnen zeggen, wat helpt het ons, als wij dit verleden niet kennen dat nu op ons inwerkt? De mensen zeggen soms, dat zij niet kunnen geloven hier tevoren te hebben geleefd, omdat zij er geen enkele persoonlijke herinnering aan bezitten. Toch zijn er mensen, die zich dat geheel of gedeeltelijk herinneren, hoewel de meesten onzer dat blijkbaar niet kunnen doen. In de prille jeugd breken er soms herinneringen door, doch die gaan weer verloren naarmate een kind opgroeit.
Wat verstaan wij echter onder herinnering? Voor de meesten betekent dat herinneringsbeelden van vroegere gebeurtenissen. Maar als dat alles is, dan hebben wij ook van dit leven al 't meeste vergeten, zelfs het merendeel van de dag van heden. Als wij eens probeerden om ons iedere gedachte, woord of daad van één dag te binnen te brengen, zouden wij daarin niet slagen en toch leert de psychologie dat zelfs 't kleinste voorval een indruk op ons onderbewustzijn heeft gemaakt en dat een reeks eendere indrukken een neiging of vermogen voortbrengt. Iemand die goed piano speelt herinnert zich niet meer al de keren dat hij zich oefende, maar zijn onderbewustzijn doet dat wèl

[3]) Jes. 60 : 21.

en geeft hem de herinnering daarvan terug in synthetische vorm als een ontwikkeld vermogen.
Onze capaciteiten zijn daarom herinneringen, evenals onze uitgesproken sympathieën en antipathieën, maar ook de aantrekking die zekere historische perioden op ons uitoefenen. Liefde op 't eerste gezicht betekent, als ze echt is, de ontmoeting van oude vrienden of geliefden. Herinner u het verhaal over David en Jonathan, de prins en de jonge schaapherder. Er staat dat bij de ontmoeting „de ziel van Jonathan verknocht werd aan die van David en Jonathan had hem lief als zichzelf." [1]) Hoe zou dat kunnen als hij niets van David wist? Hier is blijkbaar sprake van twee oude en verknochte vrienden die elkaar terugzagen.
De herinnering aan vroegere levens *kan* in bijzonderheden worden achterhaald. Het is een vermogen van *yoga* en dat betekent dat, als iemand het volledig bewustzijn in zich heeft ontwikkeld van zijn hoger Zelf, dat door al zijn levens heen geleefd heeft, dat Zelf hem de herinnering zal terugschenken van alle levens. Intussen zal het ons weinig baten om een groot aantal herinneringsbeelden uit het verleden met ons mee te dragen. Daarom verschaft de natuur ons die in synthetische vorm en treden ze op als instinctieve en onderbewuste reakties op het leven. Dit doet niets af aan het feit, dat herinneringen aan ons verre verleden soms *inderdaad* terugkomen. Als wij maar goed opletten kunnen wij soms mensen met zulke herinneringen tegenkomen. Zoiets is bijv. beschreven in het bekende verhaal van Kipling over een bankbediende, die zich herinnerde dat hij galeislaaf in Rome was geweest.

Het leven na de dood

Kan de Oude Wijsheid, die Theosofie heet, ons iets zeggen over de dood en het leven dat ons daarna wacht? Alle godsdiensten spreken van een hemel en een hel. Bestaan er zulke oorden? Alleen het Christendom spreekt van een *eeuwigdurende* hel, omdat deze grote godsdienst na de eerste eeuwen de waarheid over reïncarnatie heeft losgelaten, waardoor men nimmer eindigende gevolgen moest laten voortvloeien uit voorbijgaande en eindige oorzaken. Men kan veilig vaststellen dat er in het wereldbestel geen martelplaatsen zijn, hoewel er ongelukkige psychologische toestanden zijn, die de mensen zelf om zich heen scheppen tijdens hun aardse leven.

[1]) 1 Sam. 18 : 1.

Het eerste wat wij in gedachten moeten houden is dat het hiernamaals niet ver weg ligt. Het is overal om ons heen. Het is samengesteld uit de fijne en ijle „psychische" stof, die onze aardbol doordringt en omringt. Onze ziel, ons psychisch lichaam, is ook daaruit samengesteld en ze doordringt en omringt ons fysiek lichaam. Dat kan worden „gezien" met een zeker psychisch gezichtvermogen, dat alle mensen eenmaal zullen bezitten. Dan zal men weten dat er nergens zoiets als dood bestaat, maar alleen een voortdurende verandering van toestand. Wanneer een mens sterft dan glijdt hij uit zijn grover stoffelijk lichaam en begint dan een onafhankelijk leven in die ijlere wereld. Die zal niets ongewoons voor hem zijn, want hij kende al een deel daarvan als hij zijn lichaam tijdelijk verliet door de toegangspoort van de slaap. Shelley dichtte eens: „Hoe wonderbaarlijk is de Slaap, de Slaap en zijn broeder de Dood!" Ze vormen één en dezelfde poort. Waarom zouden wij dan bevreesd zijn voor een doorgang, die wij al zoveel keren zijn gepasseerd en die zo uitermate natuurlijk is? Maar als wij slapen zijn wij nog met ons slapend lichaam verbonden door een magnetische schakel, die eruit ziet als een draad van licht. Die wordt bij de dood verbroken. Wellicht is dat de betekenis van de bekende woorden uit de Schrift: „Voordat het zilveren koord losgemaakt wordt . . ." [1])

Hemel en hel

Waar bevinden wij ons dan? Dat is moeilijk te beschrijven, doch wij leven dan in een wereld waarin de machtige scheppende krachten van gedachte en begeerte objectief werkzaam zijn. Elk mens bouwt dan ook tijdens zijn leven aan zijn milieu na de dood. Onze zelfzuchtige, slechte en wrede daden en gedachten kerkeren ons in een eigengemaakte gevangenis, waar wij slechts moeizaam uit kunnen breken naar lichtere gebieden. Maar onze hoogste aspiraties, onze zuiverste en onzelfzuchtigste daden, onze reine liefde en gevoeligheid voor het schone

[1]) Pred. 12 : 6.

en het ware, bewerken een wonderbaar lieflijk leven, dat voor ieder onzer volkomen geluk en vervulling zal betekenen, want het houdt de verwezenlijking van onze idealen in.
Vrienden en geliefden zullen elkaar daar terugvinden; idealisten zullen er hun idealen verwerkelijkt zien; de toegewijde bevindt zich daar in de tegenwoordigheid van zijn Heer; kunstenaars zullen dan weten wat ware schoonheid is en zelfs de eenvoudigste mens, wiens gedachten eenvoudig en oprecht waren, zal een periode van geluk en bemoediging verkrijgen: de rusttijd van zijn ziel na de aardse beproevingen. Het is ook een tijd van grote assimilatie. Voordat een mens tot een aards leven terugkeert, wellicht niet eerder dan na honderden jaren, heeft hij in dat innerlijke leven een aaneenschakeling van gebeurtenissen doorgemaakt, die de vruchten waren van de zaden, die hij tijdens zijn leven heeft uitgestrooid. Daardoor zullen de levenslessen en -ervaringen zijn omgezet in zielskracht en kennis.
Zo groeien wij dus, leven na leven, met daar tussenin de zielelevens. De dingen die bij ons als ziel behoren blijven bestaan. De dingen die alleen maar dit tijdelijk lichaam aangaan moeten verdwijnen. Dat is de betekenis van Christus' woorden: „Maar verzamelt u schatten in de hemel . . ." [2]) Alles wat alleen het lichaam betreft, zoals eten en drinken, sexueel genot, het beklimmen van de maatschappelijke ladder en de jacht naar geld, moeten wij bij de poort des doods afstaan. Maar wat bij ons behoort als ziel, zoals alle intellectuele, geestelijke en emotionele verworvenheden, die zullen niet alleen blijven, maar aldoor uitgroeien en sterker worden.

Geliefden die zijn overgegaan

U moet van hen die overgegaan zijn naar wat de Kelten noemden „Het Land van de Eeuwige Jeugd" niet menen dat zij bedroefd en ongelukkig zijn, evenmin dat zij u zullen missen. In het diepst uwer ziel bent u altijd bij hen en zij zullen u zelfs kunnen zien wanneer u 's nachts korte tijd bevrijd bent van uw lichaam. Als het uw beurt is om over te gaan, zullen zij de eersten zijn om u te verwelkomen. Zij zijn niet „dood". Zij zijn

[2]) Matth. 6 : 20.

daar meer „levend" dan toen zij nog een zwaar stoffelijk lichaam torsten. Zij hebben nu een vorm, die niet langer honger of dorst kent, noch hitte, koude, ziekte, vermoeienis of ouderdom. Zou u hen terug willen wensen in een lijdend, ziek, afgemat lichaam? Wij moeten trachten de waarheid te erkennen. Er bestaat in de wereld geen andere hel dan de tijdelijke, die de mens zelf gemaakt heeft. Er is voor allen uiteindelijk een hemel, opgebouwd uit eigen aspiraties en verlangens.

De toekomst die ons wacht

Er komt eens een tijd, dat het leven, hetzij aan deze, hetzij aan gene zijde, ons niets meer te leren heeft. Dan zullen wij genaderd zijn tot de gestalte van de Volmaakte Mens. Een Adept in kennis, macht, mededogen en liefde. Sommige mensen staan daar al dichter bij dan anderen, maar eens, ergens, zullen wij allen dat punt bereiken, want wij allen hebben de kiem van volmaaktheid in ons. Swinburne zegt ergens: „Zelfs de traagste rivier valt al kronkelend toch ergens behouden in zee." In elk mens is immers een god verscholen en eens zal hij tot de mate en de volheid van zijn goddelijk Zelf geraken.
Dat is ongetwijfeld waar, dood en verschrikking van het heden ten spijt. Die zijn de geboorteweeën van een nieuw, gelukkiger tijdperk voor de mens. Door de zware strijd van deze tijd heen valt de mens een vreugdevoller erfdeel toe, wanneer, inplaats van naijver, tirannie en winstbejag het tijdperk van menselijke samenwerking en verdraagzaamheid zal zijn aangebroken en armoede en oorlog zullen zijn verdwenen. Het mensenleven betekent toch altijd meer dan bezittingen en menselijk geluk meer dan overheersing en trots.

VRIJHEID VAN DE VERENIGING

Terwijl de Theosofische Vereniging bereid is tot samenwerking met alle andere lichamen waarvan de doeleinden en werkzaamheden een dergelijke samenwerking mogelijk maken, is zij en moet zij blijven een organisatie die van hen volkomen onafhankelijk is, aan niets gebonden dan aan haar eigen doeleinden, en erop bedacht haar eigen werk op de ruimste en meest omvattende wijze te volbrengen, zodat zij naar haar eigen doel voortschrijdt, zoals dit aangegeven is in, en door het naleven van, deze doeleinden en van de Goddelijke Wijsheid die in abstracte zin in de titel „De Theosofische Vereniging" besloten ligt. Aangezien Universele Broederschap en Wijsheid onbepaald en onbeperkt zijn, en er verder volledige vrijheid van denken en handelen voor elk lid der Vereniging bestaat, tracht deze steeds haar eigen kenmerkend en uniek karakter te bewaren door zich vrij te houden van aansluiting bij of vereenzelviging met enigerlei andere organisatie.

(Besluit van de Algemene Raad van de Theosofische Vereniging genomen op 30 december 1950.)

Inlichtingen en aanvragen van brochures en proefnummers van het maanblad Theosofia bij het Secretariaat der Theosofische Vereniging Ned. Afd. Amsteldijk 76, Amsterdam-Z, telefoon 71 91 92, waar ook de Uitgeverij is gevestigd (tel. 71 91 92). Centrale Bibliotheek: Tolstraat 154, Amsterdam-Z.

THEOSOFISCHE
BIBLIOTHEEK
Tolstraat 154 Amsterdam

- 9 JUNI 2012

DE THEOSOFISCHE VERENIGING

De Theosofische Vereniging is een over de gehele wereld verspreide internationale organisatie, die op 17 november 1875 te New York werd gesticht en later in India — waar het Hoofdkwartier is te Adyar, Madras — rechtspersoonlijkheid kreeg.
Het is een onsectarische vereniging, bestaande uit zoekers naar Waarheid, die trachten de Broederschap te bevorderen en de mensheid te dienen. De doeleinden zijn:

1. De vorming van een kern van de Algemene Broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur.
2. De aanmoediging van de vergelijkende studie der Godsdiensten, Wijsbegeerten en Wetenschappen.
3. Het onderzoek van onverklaarde natuurwetten en van de latente krachten in de mens.

THEOSOFISCHE VERENIGING
NEDERLANDSE AFDELING
AMSTELDIJK 76 - AMSTERDAM

Het levensmysterie

door
CLARA M. CODD

THEOSOFISCHE VERENIGING NED. AFD.
AMSTERDAM